

Jaworzno, 31 maja 2010 r.

Gospodarka łowiecka na terenie miasta Jaworzna – informacja.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest zgodnie z Ustawą z dnia 13 października 1995 roku, Prawo łowieckie (jednolity tekst: Dz. U.2005 Nr 127 poz. 1066 z późn. zm.)

Łowiectwo, jako element ochrony środowiska przyrodniczego, w rozumieniu ustawy oznacza ochronę zwierząt łownych (zwierzyny) i gospodarowanie ich zasobami w zgodzie z zasadami ekologii oraz zasadami racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej.

Celem łowiectwa jest:

1. Ochrona, zachowanie różnorodności i gospodarowanie populacjami zwierząt łownych.
2. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego na rzecz poprawy warunków bytowania zwierzyny.
3. Uzyskiwanie możliwie wysokiej kondycji osobniczej i jakości trofeów oraz właściwej liczebności populacji poszczególnych gatunków zwierzyny przy zachowaniu równowagi środowiska przyrodniczego.
4. Spełnianie potrzeb społecznych w zakresie uprawniania myślistwa, kultywowania tradycji oraz krzewienia etyki i kultury łowieckiej.

Stan zwierzyny łownej na terenie gminy.

Na terenie gminy położone są trzy obwody łowieckie:

1. obwód nr 135 o powierzchni 3001 ha, dzierzawiony przez Koło Łowieckie „Jawor” w Jaworznie,
2. obwód nr 136 o powierzchni 6551 ha, dzierzawiony przez Koło Łowieckie „Słonka” w Jaworznie,
3. obwód nr 145 o powierzchni 7155 ha, dzierzawiony przez Górnické Koło Łowieckie w Jaworznie.

Stan zwierzyny łownej według inwentaryzacji na dzień 10 marca 2010 roku w szt.

Tabela 1

Gat. zwierzyny	KŁ „Jawor” obwód 135	KŁ „Słonka” obwód 136	Górnické KŁ obwód 145	Ogółem
Jeleń	0	14	19	33
Sarna	55	152	252	459
Dzik	56	58	81	195
Lis	25	42	130	197
Jenot	3	8	29	40
Kuna	18	16	87	121
Norka ameryk.	0	0	0	0
Tchórz zwycz.	0	0	38	38
Piżmak	0	0	22	22
Zając	26	84	224	334
Dziki królik	0	40	0	40
Bazant	125	240	1960	2325
Kuropatwa	30	125	657	812

Stan zwierzyny łownej na terenie miasta w latach 2007 – 2009

Tabela 1a.

Gatunek	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009
Jeleń	8	8	24
Sarna	394	424	397
Dzik	111	115	188
Lis	91	125	152
Jenot	83	39	40
Kuna	38	52	68
Norka amer.	-	5	8
Tchórz zwyczajny	4	11	17
Piżmak	-	43	48
Zając	92	198	274
Dziki królik	50	80	100
Bażant	1000	1206	2420
Kuropatwa	400	474	582

Oprócz wyżej wymienionych gatunków na terenie gminy spotkać można chronione gatunki zwierzyny łownej – bobra, łosia i przepiórkę.

Łoś jest tzw. gatunkiem przejściowym, przebywającym okresowo w kompleksach leśnych.

Bóbr założył żeremia w dolnym biegu Kanału Centralnego, odprowadzającego wody z wyrobisk dawnej KPP „Szczakowa”.

Przepiórki dość licznie można spotkać na polach Byczyny, Jelenia, Ciężkowic.

Nowymi gatunkami zwierząt łownych spotykanymi dopiero od kilku lat są jeleń, jenot- przybysze ze wschodu oraz norka amerykańska - uciekinierka z hodowli.

Analiza stanu zwierzyny łownej wskazuje na powiększanie się liczebności populacji: dzika, sarny, bażanta, kuropatwy. Wzrost liczebności dzika i sarny

ma charakter naturalny i jest powodowany tak przez poprawiające się warunki do bytowania i rozrodu, jak i brak w środowisku dużych drapieżników. Wzrost liczebności bażanta i kuropatwy jest głównie efektem starań myśliwych.

Gmina wspiera prowadzenie gospodarki łowieckiej przez dofinansowanie statutowej działalności Kół. W roku 2009 dofinansowanie wyniosło 20.200,00 złotych (dotacja podstawowa 11.200,00 zł + 9.000,00 zł dotacja na zapobieganie szkodom) a jego źródłem był Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W roku 2010 planowana kwota dofinansowania wynosi 12.000,00 tys. złotych. Środki z dofinansowania Koła przeznaczają głównie na zakup materiałów do uprawy poletek produkcyjnych i karmowych - nawozów, środków ochrony roślin, ziarna siewnego oraz paszy na zimowe dokarmianie zwierzyny, materiały do remontów i budowy urządzeń łowieckich.

Odstrzał zwierzyny w roku 2009/2010 oraz plan na rok 2010/2011 w szt.

Tabela 2

Gatunek	KŁ „Jawor”		KŁ „Słonka”		Górnice KŁ		Ogółem	
	Odstrz.	Plan	Odstrz.	Plan	Odstrz.	Plan	Odstrz.	Plan
	09/10	10/11	09/10	10/11	09/10	10/11	09/10	10/11
Jeleń	-	-	2	4	1	4	3	8
Sarna	14	17	30	42	55	55	89	131
Dzik	21	28	25	32	45	120	91	180
Lis	26	32	28	42	26	100	80	174
Jenot	1	2	2	8	-	20	3	30
Kuna	3	10	7	14	-	50	10	74
Norka ameryk.	-	-	-	-	20 *	-	20 *	-
Tchórz zwycz.	-	-	-	-	-	20	-	20
Piżmak	-	-	-	-	-	25	-	25
Zając	-	-	6	25	-	-	6	25
Dziki królik	-	-	4	10	-	-	4	10
Bażant	95	125	126	250	811	1300	1032	1675
Kuropatwa	-	-	16	30	7	150	23	180
Dzika kaczka	8	15	96	100	4	90	108	205
Dziki gołąb	-	10	15	20	-	100	25	130
Słonka	-	5	2	5	1	45	3	55

* Gatunki obce nie podlegają inwentaryzacji, stąd wynika stan zerowy w tabeli numer 1. Górnicze Koło Łowieckie przewiduje możliwość pojawienia się norki amerykańskiej która jest gatunkiem migrującym.

Wnioski:

1. Wzrost liczebności zwierzyny drobnej (zając, bażant, kuropatwa) i sarny jest zjawiskiem pozytywnym, a nawet pożądanym ponieważ pojemność łowisk jest znacznie wyższa niż aktualny stan tej zwierzyny. Jednakże wzrost populacji powoduje wzrost zagrożenia z powodu częstej migracji na tereny mieszkalne.
2. Wzrost liczebności dzika może powodować konflikty pomiędzy myśliwymi a rolnikami. Obowiązujące zasady selekcji osobniczej i populacyjnej zwierząt łownych w Polsce, nie określają wskaźników zagęszczenia populacji dzika. Biorąc pod uwagę, że przyrost liczebności wynosi od 50 do 150 % stanu wiosennego, odstrzał 91 szt. dzików przy stanie 180 szt. wykazanych w inwentaryzacji w tabeli 1 jest za niski, czego dowodem jest zwiększający się rozmiar szkód w uprawach i na użytkach zielonych powodowanych przez dziki. Występowaniu szkód powodowanych przez dziki na gruntach rolnych sprzyjają warunki atmosferyczne – ciepłe zimy z krótkim okresem zamarzania powierzchniowej warstwy gruntu. Dlatego w 2009 r. koła otrzymały dodatkowe wsparcie finansowe w kwocie 9.000,00 zł na zakup materiałów mające na celu przeciwdziałać stratom powodowanym w okresie wiosennym w 2010 roku. Wykonywanie odstrzału dzików wiąże się z kosztami. Niskie ceny skupu dziczyzny przy rosnących kosztach jej pozyskania (paliwo, amunicja) powodują, że polowania indywidualne na dziki przestają być opłacalne.
3. Koła Łowieckie „Słonka” i „Górnice” dążą do zwiększenia stanu zwierzyny drobnej i jest to działanie prawidłowe w obwodach polnych, które dzierżawią te Koła. Mniejszą inicjatywę w zakresie zasilania łowiska w zwierzynę przejawia Koło Łowieckie „Jawor”. Wiąże się to m.in. z faktem, że dzierżawi obwód leśny, a niewielka powierzchnia gruntów rolnych (Brzeziny, Leszczyna) i tak sukcesywnie zmniejsza się na skutek zajmowania tych gruntów na cele nierolnicze, głównie pod budownictwo i cele rekreacyjne.

Dlatego działania hodowlane i gospodarcze tego Koła zmierzają więc do utrzymania aktualnego stanu zwierzyny. Biorąc pod uwagę położenie obwodów, a w związku z tym warunki (duża penetracja ludności, brak ciągłości obwodu, gęsta sieć dróg) w jakich prowadzą hodowlę i ochronę zwierzyny oraz gospodarkę łowiecką, działalność Kół należy ocenić pozytywnie. Myśliwi przebywający na łowisku są również praktycznie całorocznymi strażnikami lasów i pól – zwracają uwagę na pożary, kradzieże drewna, plodów rolnych, szkody powodowane w środowisku polnym i leśnym

4. Na stan zwierzyny grubej (jeleń, dzik) wpływa wiele czynników nie wszystkie są zależne od myśliwych. Między innymi zmniejszenie powierzchni upraw rolnych i starzenie się drzewostanów w Puszczy Dułowskiej (do niedawna jedynej ostoi jeleni w rejonie chrzanowskim) oraz w okolicach Myślachowic i Sierszy, doprowadziło do migracji jeleni na obszary upraw i młodników założonych na zrekultywowanych wyrobiskach Kopalni Piasku „Szczakowa” gdyż stanowią dla nich bazę żerową. Także wybudowanie i ogrodzenie autostrady A-4 spowodowało zmianę naturalnych szlaków migracji zwierzyny grubej na obszarze gminy i w jej otoczeniu.

NACZELNIK WYDZIAŁU
Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Bronisława Chęcheńska-Paliga